

Το σχέδιο

Ελλάδα 2.0:

ένα νέο οικονομικό υπόδειγμα και οι προκλήσεις για να το πετύχουμε

Γιάννης Καραμήσιος

Μέλος ΑΛΛΗΛΟΝ • [LinkedIn](#)

Πρόεδρος του σωματίου «[Θεσσαλονίκη 21^{ος} αιώνας](#)» και υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Λέξεις κλειδιά: οικονομία, σχέδιο ανάπτυξης, χρηματοδότηση, ψηφιοποίηση

Το «Σχέδιο Ελλάδα 2.0» έχει στόχο να περιορίσει τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης της COVID-19 και να ενισχύσει την ανάπτυξη, την δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα. Βασίζεται στο «[Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία](#)» που συνέταξε το 2020 επιτροπή υπό τον Νομπελίστα Καθηγητή Χρ. Πισσαρίδη, και στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι συνολικοί πόροι που θα κινητοποιηθούν ανέρχονται περίπου στα 31 δισεκατομμύρια ευρώ, από τα οποία τα 18 δισ. ευρώ θα δοθούν μέσω επιδοτήσεων και περίπου 13 δισ. ευρώ μέσω δανείων, από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Σταθερότητας της ΕΕ. Πρόκειται για έναν συνολικό μηχανισμό 672,5 δισ. ευρώ που βρίσκεται στον πυρήνα της προσπάθειας ανάκαμψης της ΕΕ, του «[Next Generation EU](#)», του σχεδίου των 750 δισ. ευρώ που συμφωνήθηκε από τους ηγέτες της ΕΕ τον Ιούλιο του 2020.

Τα ποσά αυτά θα είναι συμπληρωματικά του

τακτικού [Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης \(ΕΣΠΑ\) της περιόδου 2021 – 2027](#) που θα ανέρχεται σε ένα συνολικό ποσό περίπου 40 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Οι τέσσερις πυλώνες

Το [Σχέδιο Ελλάδα 2.0](#) θα στηριχθεί σε τέσσερις πυλώνες: πράσινη μετάβαση, ψηφιακή μετάβαση, απασχόληση-δεξιότητες-κοινωνική προστασία, και ιδιωτικές επενδύσεις – μετασχηματισμός της κοινωνίας.

Η **πράσινη μετάβαση** θα εστιάσει στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων της χώρας, στην μετάβαση σε ένα βιώσιμο σύστημα μεταφορών και σε ένα βιώσιμο ενεργειακό μοντέλο, όπως και στην αειφόρο χρήση των πόρων. Θα περιλάβει προγράμματα όπως το «εξοικονομώ» για νοικοκυριά, επιχειρήσεις & δημόσιο, επενδύσεις σε αποθήκευση ενέργειας, απλοποίηση αδειοδοτήσεων για Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), και προώθηση της ηλεκτροκίνησης.

Η **ψηφιακή μετάβαση** θα εστιάσει στην συνδεσιμότητα των πολιτών, των επιχειρήσεων και του κράτους. Μεγάλο μέρος των υπηρεσιών του κράτους και των επιχειρήσεων θα μεταφερθεί

online. Τα κονδύλια του πακέτου θα επενδυθούν σε υποδομές 5G και οπτικών ινών, στην ψηφιακή διασύνδεση των νησιών, στην διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών του δημοσίου, στην ψηφιακή διασύνδεση φορολογικών αρχών και επιχειρήσεων.

Ο τομέας της απασχόλησης, των δεξιοτήτων και της κοινωνικής συνοχής θα εστιάσει στον εκσυγχρονισμό και τις ψηφιακές δυνατότητες της εκπαίδευσης, στην ενίσχυση της προσβασιμότητας και ποιότητας του συστήματος υγείας, όπως και στην αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές.

Ο τομέας των ιδιωτικών επενδύσεων και μετασχηματισμού της οικονομίας θα επενδύσει σε πιο φορολογικά εργαλεία, στην αποτελεσματικότητα του συστήματος δικαιοσύνης, στην προώθηση της έρευνας και καινοτομίας, στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, κ.ά.

Αισιοδοξία, αλλά ας κρατήσουμε μικρό καλάθι προς το παρόν

Οι νυν υπολογισμοί αναφέρουν δημιουργία 180 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας και αύξηση του ΑΕΠ κατά 7% μέχρι το 2026. Αυτά τα οφέλη θα επεκταθούν μακροπρόθεσμα μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και ίσως των εξαγωγών. Επίσης, υπάρχει προσδοκία για αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, χάρη στις διαθέσιμες υποδομές και την μείωση της γραφειοκρατίας χάρη στην ψηφιοποίηση. Οι επίσημες θέσεις μιλούν για «αλλαγή οικονομικού υποδείγματος» και τοποθέτηση της ελληνικής οικονομίας σε έναν «ενάρετο κύκλο αυξημένων επενδύσεων, απασχόλησης και ανάπτυξης».

Ενθουσιώδεις οι εξαγγελίες. Εμείς, από την πλευρά μας, θα σταθούμε αισιόδοξοι, θετικοί αλλά και επιφυλακτικοί. Η χώρα μας έχει αρνητικό ιστορικό με τη διασπάθιση ή μη απορρόφηση των κοινοτικών πόρων στο παρελθόν, κάτι το οποίο

στοίχισε στην οικονομική μας ανάπτυξη. Πολλά από τα προγράμματα — π.χ. «δεξιότητες» — συχνά καταλήγουν σε σεμινάρια που γίνονται για να γίνονται, χωρίς να γνωρίζουμε αν οι συμμετέχοντες όντως τις απέκτησαν. Τα κομβικά έργα καθυστερούν για χρόνια ή και δεκαετίες, τα δε παραδείγματα άπειρα: από το μετρό της Θεσσαλονίκης μέχρι το Ελληνικό. Οι δε καθυστερήσεις οδηγούν σε υπερκοστολογήσεις και πρόστιμα. Και ενώ πολλές φορές στο παρελθόν ακούσαμε για προγράμματα χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, στο τέλος είδαμε αύξηση της ανεργίας και φυγής των νέων προς το εξωτερικό.

Από την άλλη, θα πρέπει να εστιάσουμε στις θετικές προοπτικές. Το μεγάλο αυτό πρόγραμμα όντως θα ενισχύσει την εθνική οικονομία και θα προσφέρει πολλές ευκαιρίες, ειδικά σε νέους με υψηλή κατάρτιση και σε νεοφυείς επιχειρήσεις. Αν τα εργαλεία αξιοποιηθούν σωστά, η γραφειοκρατία θα μειωθεί χάρη στην ψηφιοποίηση, το φορολογικό σύστημα θα γίνει ίσως πιο διαφανές και φιλοεπενδυτικό, ενώ η καινοτομία θα ενισχυθεί. Μερικοί νέοι μπορεί να επιστρέψουν από το εξωτερικό, ή τουλάχιστον θα αποτραπεί η φυγή όσων είναι ακόμα στην Ελλάδα. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να προβάλλουν τα 170 — τόσα υπολογίζονται — επιμέρους έργα στους φορείς των στόχων τους για να εξασφαλιστεί η αποδοτικότητά τους. Οι καθυστερήσεις και οι διασπαθίσεις των κονδυλίων θα πρέπει να αποφευχθούν — εδώ θα παίξουν καθοριστικό ρόλο οι διευθύνσεις των αρμόδιων Υπουργείων. Θα τα παρακολουθήσουμε όλα αυτά με προσοχή. Αν πρόκειται όντως για ένα νέο οικονομικό υπόδειγμα, θα χρειαστεί τη συνέργεια όλων των πολιτικών, διοικητικών και κοινωνικών δυνάμεων.

Οι θέσεις που παρουσιάζει σε αυτό το κείμενο είναι προσωπικές και δεν εκφράζουν απαραίτητα αυτές των συγκεκριμένων οργανισμών.